

אנציקלופדיה
עבודת ה' פנימית

א-ה - אהה

בלבבי משכן אבנה

אהה

מהות צעקת אהה

אהה, לשון של צעקה – בלשון הקודש הרי, יש כמה וכמה מילים שמבטאים לשון של צעקה, וכדוגמא: אוי, וי, אבוי, "למי אוי למי אבוי" כל' הפסוק, ועוד אחד מהלשונות של צעקה בלשון הקודש הוא הנקרא **אהה**, ובפרטות יותר, כמו שמבואר ברד"ק בספר השרשים, שורש המילה היא: **הה**, כמו שמוזכר כמה פעמים, והא היא תוספת, כמו בהרבה מילים בלשון הקודש.

בגמ' ביומא בדף ע"ט ובסנהדרין דף ס"ד מבואר כידוע מאד, שאנשי כנה"ג כשהם סילקו יצרא דע"ז הם צעקו בייא בייא, ופירש"י שם בסנהדרין שפירוש המילה בייא בארמי זה זעקה של **אהה**.

ומהות הצעקה הזו, – שהרי כל אחת ואחת מהצעקות כמובן שיש לה משמעות לעצמה ומיוחדת בגידרה – והמהות של צעקת **אהה**, – שכפי שהוזכר בשיעור הקודם צורת סדר הבריאה **שורשה** הוא אחד, "במאמר אחד יכול להיבראות", ונברא בפועל בעשרה מאמרות, כלשון חז"ל – "כדי ליתן שכר טוב לצדיקים ולהיפרע מן הרשעים", והרי ששורש הבריאה ב"בכח" שבה היא אחד, שזהו "במאמר אחד יכול", כל "יכול" היינו בכח, והבפועל של הבריאה הם העשרה מאמרות שבהם נברא העולם.

ידועים מאד דברי הגמ' בסוכה דף נ"ב שלעתיד לבוא הקב"ה עתיד לשחוט את היצר הרע, צדיקים נדמה להם כהר ואומרים כיצד יכולנו להתגבר על הר גדול כזה, ורשעים נדמה להם כחוט השערה שמצטערים ואומרים איך לא יכולנו להתגבר עליו, וברור הדבר – הרי "רצה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצוות" והשורש של הריבוי מגיע עד תרי"ג, אבל תחילת הריבוי הוא באופן שמהאחד נעשה התפשטות של עשרה לעשרה מאמרות,

צעקת אהה של הרשעים

וכשהעשרה מאמרות מתגלים אצל הרשעים שאינם עומדים בניסיון שמונח בהם, שזה ה"ליפרע מן הרשעים שהחריבו את העולם שנברא בעשרה מאמרות" – על זה הם צועקים בעומק **אהה**, א' ה' ה' – מהא' נעשה עשרה שהם מתחלקים לחמישה וחמישה כמו שחודד בשיעור הקודם, והדבר מתגלה בצורת שני לוחות הברית "ושני לוחות אבנים הוריד בידו" שהם חמישה וחמישה, וזהו צעקתם של הרשעים **אהה**, איך לא יכלנו לכבוש יצר הרע שהוא כחוט השערה, כלומר מתגלה אצלם העשרה שהוא אותיות **שער**, כלומר – איך לא כבשנו את היצר הרע שהוא **שער** – 'כחוט השערה', – איך לא כבשנו את העשרה הללו שבערכם של הרשעים היצר הרע הוא בהבחנה של **שער**.

צעקת אהה של הצדיקים

והצדיקים, להיפך – גם הם צועקים **אהה** אבל זה מהצד ההפוך של הדבר, כיצד זכינו לכבוש את היצר הרע שנדמה כהר, וברור הדבר – כלשון הגמ' הידועה מאד אברהם יצחק ויעקב, כל אחד מהם קרא לבית המקדש בלשון אחר, אברהם קראו הר, יצחק קראו שדה, יעקב קראו בית. אברהם קראו הר כמו שנאמר בפרשת העקידה שראה את ההר מרחוק, וכדברי חז"ל ש"עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו, ויש מחלוקת גדולה בלשונות חז"ל מה הם העשרה נסיונות אבל כהגדרה כוללת מאוד, הנסיון העשירי הוא "קח נא את בנך את יחידך אשר אהבת והעלהו לעולה".

המקום שאברהם קורא לבית המקדש הר הוא בניסיון העשירי, כלומר - העולם נברא בעשרה מאמרות כדי ליתן שכר טוב לצדיקים, והשורש של הדבר זה הצדיק שאצלו מתגלה העשרה בגילוי גמור, שזה אברהם אבינו שנתנסה בעשרה נסיונות, והנסיון העשירי הוא ניסיון של הר, לכן הצדיקים צועקים אהה כיצד זכינו לכבוש יצר הרע שנדמה כהר, זה עומק הניסיון שעל שמו קרא אברהם אבינו למקום בית המקדש הר כמו שנאמר בעקידה "בהר ה' יראה". ובדקות יותר כפי שהזכר בשיעור הקודם, מעיקרא הם נקראו אברם ושרי ולאחר מכן אברהם ושרה. כלומר חלה בהם המציאות שיש בשמם תוספת של האות ה"א וכדברי חז"ל "אברם אינו מוליד אברהם מוליד, שרי אינה מולידה שרה מולידה".

עקידת יצחק כמו שברור וידוע, זה לא היה רק הניסיון של עקידת יצחק כפשוטו לעקוד את בנו, אלא זה העקידה של כל שורש ה"אברהם מוליד" וה"שרה מולידה" כי הרי "ביצחק יקרא לך זרע" ועד כמה שעוקרים את יצחק מן העולם א"כ היא חוזרת להיות משרה שרי, וזה בעומק מה שאומרים חז"ל ש"פרחה נשמתה", כלומר, שהיא חזרה לשם הראשון שלה שרי ופרחה נשמתה של שרה,

ולפי זה, מה שנאמר "בהר ה' יראה" שזה מקום ההר שהיה הניסיון העשירי של אברהם, הוא ניסיון בה' שבאברהם והוא ניסיון בה' שבשרה, וא"כ צעקת אהה שצועקים כל הצדיקים איך יכלנו לכבוש יצר הרע שגדרו כהר - שורשו אצל אברהם שקראו הר, ואצל אברהם גופא גדר הניסיון הוא מה שנעשה אצל אברהם ושרה ה' וה', כאן חל עומק שורש הניסיון של אברהם אבינו.

ובעומק, שורש צעקת אהה זה מה שצעק אברהם אבינו בדרך לעקידה "באו מים עד נפש" כמו שאומרים חז"ל שנדמה לו היצר הרע כנהר, וא"כ, כשהוא צעק אהה, הוא רצה לכבוש את היצר הרע שבניסיון העשירי, להאיר את המאמר העשירי שמורכב מה' וה', כפי שהוזכר.

צעקת אהה שחלה בהפרדה שבין ב' הההי"ן

וברור הדבר, ששורש כל דבר הוא בשמו יתברך, שם הוי"ה, ובצורת שם הוי"ה יש כמובן פנים רבות אבל לעניינא דידן, פנים יסודיות מאד: י' ה' וה', זה נקרא שם הוי"ה, יש את העשרה, והעשרה י הללו נחלקים לה' וה', כאשר זה מתגלה מצד התיקון הה"א והה"א מצטרפים יחד אהדדי כמו שאומרים חז"ל כמעט להדיא והגר"א מבאר כך, והו' זה ו' המחבר - ו' החיבור שמחברת בין הה' הראשונה לה' האחרונה, מהי נעשה ב' ההי"ן ע"י הו' שמחברת ביניהם, זהו צורת שם הוי"ה לעניינא דידן, אך אומרים חז"ל להדיא שכאשר חלה צעקת אהה היא מפרידה בין שני הההי"ן וזה גופא צעקת אהה שהיא מבדילה ומפרידה ביניהם.

ושורש הדברים כפי שהזכר, עשרת הדברות היו כתובים על שני לוחות "שני לוחות אבנים הוריד בידו" באופן שהן נחלקו לה' וה', וכאשר משה רבינו תופס את הלוחות ושוברם, שורש השבירה הוא -הא גופא- מה שנפרדים שני הלוחות זה מזה, ולאחר מכן יש שבירה בפרטות במה שכל לוח ולוח עצמו נשבר, ואח"כ התפרטה השבירה יותר שהמילים שהיו מצורפים יחד בכל דיברה ודיברה ע"י הלוחות, הופכים להיות אותיות נפרדות וכלשון חז"ל "לוחות משתברים ואותיות פורחות באויר",

וא"כ יש כאן שלושה שלבים בכללות [ובפרטות יותר] בשלבי השבירה: שלב ראשון, עצם ההיפרדות של שתי הלוחות, שלב שני, בתוך כל לוח בפני עצמו היתה שבירה, ושלב שלישי, שהאותיות שהיו מצורפות ע"י הלוחות נבדלו זה מזה ופרחו באויר. ובעומק "אחת דיבר אלקים שתיים זו שמעתי" משם היה הניצוץ הדק של שורש השבירה שמאחת נעשה שתיים, וכשה מתגלה בלוחות -בתיקון צורת הדברים היא באופן של "שני לוחות אבנים הוריד בידו" שיד אחת מחזיקה שני לוחות המצורפים יחד אהדדי, וכשהלוחות הללו נבדלים והופכים לשתיים, עי"ז הה' דיברות הראשונים והה' דיברות השניים נבדלים זה מזה וכאן חל עומק הצעקה של אהה, הא' של ה"אנכי ה' אלקיך" שזה

שורש הכל שהוא בגדר ה"במאמר אחד יכול להיבראות", נחלק למציאות של ה-ה, חמישה וחמישה באופן של שני לוחות שמלכתחילה אבנים מצורפים, וכשהם משתברים ונבדלים זוהי עומק צעקת אהה על שבירת הלוחות.

שורש צעקת אהה בשעת עקירת היצה"ר דע"ז

לפי"ז לענין דברי רש"י בסנהדרין דף ס"ד שהוזכרו שכשאנשי כנה"ג באו לעקור את היצה"ר דע"ז, הם צעקו בייא בייא, שאומר רש"י שהוא לשון אהה, ביאור הדבר: שורש כללות היצה"ר הוא יצה"ר דע"ז ושורשו הוא שכנגד האמנת אלוקות יש את הכפירה שהיא התגלגלה בחטא העגל - "אלה אלהיך ישראל אשר העלוך מארץ מצרים", כלומר, כאשר באים לסלק את היצר הרע של ע"ז, הצעקה באה מהמקום שמתגלה שורש הדבר, שזה שבירת הלוחות שהיא תולדת חטא העגל, ועומק צעקת בייא - אהה, היא משורש צעקת אהה על שבירת הלוחות שהבדילה בין החמשה דיברות שבלוח ימני לחמשה דיברות שבלוח שמאלי.

ואמנם - "עדיין מרקד בינינו" כלשון הגמ' שם, שהוא ממשיך מזמן חטא העגל הלאה והלאה, וזה ברור ומוכח גם להדיא מהמשך הגמ' שם כידוע, שבאו לבטל את היצרא דעריות וכו' עד שלא מצאו אפילו ביעא בת יומא, והגדרת הדבר הוא עפ"י מאמר חז"ל "לא עבדו ישראל עבודה זרה [בעגל] אלא כדי להתיר להם עריות", נמצא ששלב ראשון הם עקרו את יצרא דע"ז ולאחר מכן באו לעקור את יצרא דעריות, בתחילה את ה'פועל' של היצרא דע"ז ולאחר מכן באו לעקור את השורש המניע של היצרא דע"ז שהוא "כדי להתיר להם עריות". -את השורש הפנימי הזה הם באו לעקור ולא עקרו אותו כמבואר שם שהוא נצרך לקיום העולם. ועכ"פ מוכח מדברי הגמ' שהם באו לעקור את היצה"ר שהשורש שלו הוא בלוחות שנשתברו - חטא העגל, לא רק את היצה"ר דע"ז כפי שהוא קיים עכשיו אלא את שורשו הראשון, הגמ' שם מונה כמה עניינים של יצה"ר אבל כאן היה נגיעה בשורש תחילתו, במקום הע"ז, כמו שנתבאר.

עומק צעקת אהה על מדריגת הי"א של נח הרע

לפי"ז בעומק יותר, בצירוף של אהה יש כמה פנים - עד עכשיו הזכרנו פנים ראשונות שרשיות, ועכשיו, פנים שניות לדבר: כידוע עד מאד בדברי חז"ל, בקדושה, כל דבר ודבר מצטייר כמציאות של עשרה, יש את הבורא ויש את הנבראים, הבורא הוא אחד, והנבראים הם עשרה. שורש הנבראים הם עשרה מאמרות ששרשם הם עשרת הדיברות, ו"זה לעומת זה עשה האלקים", גם בכח הרע יש עשרה, והדוגמא השרשית והיסודית - עשרת בני המן. אך בשונה ממציאות הקדושה, אצל הסט"א וכח הרע זה הופך להיות מעשרה ליי"א, והטעם לכך, כי בקדושה יש בורא אחד ונבראים עשרה, משא"כ בסט"א שמעמידים "אלה אלהיך ישראל" שזהו עבודה זרה לעומת מה שיש בורא בצד הקדושה - אבל הרי עבודה זרה בעצם הוא גם נברא, והרי שזה הפך להיות מ-עשרה ליי"א, זה שורש ההבדל שבקדושה מדריגת גילוי הנבראים הוא עשרה, ובכח הרע הוא במדריגה של יי"א, כי אצלם כנגד מציאות בורא, בכח הרע שזה הע"ז הוא מעין מציאות הנבראים, זה נקרא שהעכו"ם "עושים לעצמן אלוהות" כמו שאומרים חז"ל, שמי שעושה אותם הוא זה שעושה אותם אלוהות והרי שהם כעין מי שעושה אותם ויתר על כן שהם רק מעשה ידיו של העושה אותם, ולכן מדריגת הרע היא איננה עשרה אלא מדריגה של יי"א.

ולפי"ז בבירור, - הצירוף של צעקת אהה הוא מכח הצירוף של א' - ה' ה', כלומר שנעשה גילוי שיש מציאות של יי"א באופן של קדושה זה היה אחד, קודשא בריך הוא וה' ה' - חמישה דיברות וחמישה דיברות, וכאשר זה מתגלה ב"זה לעומת זה" בצד האחר, מתגלה הצירוף של צעקת אהה ע"י שכל היי"א הם מציאות של רע וע"ז חל עומק צעקת האהה של היצרא דעבודה זרה, כמו שנתבאר שהוא מעמיד את המציאות של היי"א.

ובדקות יותר, היה שם שני שלבים כמו שהוזכר, בשלב ראשון רצו לעקור יצרא דע"ז ועקרו, שלב שני שרצו לעקור יצרא דעריות ועקרו לשעה והחזירוהו, -העבודה זרה היא בבחינה של היי"א שהוזכר והיצרא דעריות הוא כח היצר

שמבדיל את ב' ההה"ן זה מזה, בבחינת שם הוי"ה, שה-ו-ה, זה הו' שמצרף את הה' לה' ע"י העריות ומצד הקלקול נעשית הפרדה של ב' הה'.

עומק העשרה של צד הקדושה שחוזר לאחד לעומת ה"עשרה בעצם" של צד הרע

ומכל מקום לענין ההבחנה הראשונה שהזכרה שיש כח במציאות הסטרא אחרא להעמיד מציאות של עשרה ולצרף לו עוד אחד ועי"כ להפוך אות ל"א שזה צעקת האהה, בעומק יותר - הצעקה של אהה שמעמידה המציאות של העבודה זרה, היא מעמידה תפיסה חדשה בקומת הבריאה, תפיסה, שהמהות של צורת הבריאה נוצרת באופן שונה, עד כמה שהיה גילוי במציאות הבריאה שהנבראים הם מציאות של עשרה, כשמתגלה הסט"א, מתגלה שמציאות הבריאה עצמה היא לא מציאות של עשרה אלא של י"א.

הרי הרשעים אומרים כיצד לא יכלנו לכבוש יצה"ר שכולו אינו אלא כחוט השערה. מאיפה מתגלית התפיסה שהם רואים את כל היצה"ר כחוט השערה, ולכן הם אינם יכולים לכבושו? - להבין עכשיו ברור ועמוק - כל דבר ב'בכח' שלו הוא אחד, אם הוא אחד אז הוא כביכול הדבר הדק ביותר שזה ההבחנה שנקראת "חוט השערה" אלא שהוא מתפרט לעשרה, אבל כמו שמבואר בגר"א, באמת אין מציאות של מספר עשר, המספרים שיש בידינו אינם אלא עד תשע, [תשעים, תשע מאות, וכן על זה הדרך] כל עשרה הגדרתו היא שהוא חוזר למציאות האחד, וכך הוא גם בצורת הכתיבה, כשכותבים עשר כותבים 1 ומוסיפים לו 0 = 10 כמו שמחדדים רבותינו, כל עשרה הם חזרה למציאות של אחד, וזה הגילוי של "במאמר אחד יכול להיבראות ונברא בעשרה מאמרות", בחיצוניות ההגדרה שבמקום אחד נעשה עשרה, אבל ההבנה העמוקה והפנימית היא שהאחד נעשה עשרה ע"י תשע ובעשרה הוא חוזר למציאות האחד, זה עשרה. ולא שנעתק מאחד לעשרה כפשוטו, אלא הם שני פנים לגילוי מציאות האחד, מציאות האחד כאחד, ומציאות האחד ע"י שהוא מגיע עד העשרה, והעשרה הוא גופא חזרה לאחד, זה עוד פנים של גילוי מציאות האחד.

זה עומק ההבדל בין צד הקדושה לסט"א, בסט"א כאשר מצטייר י"א - בהבנה בהירה מאד - היינו שלא מצטיירת התפיסה שהעשרה חזרה למציאות האחד, כי אם כן אין תפיסה שנקראת י"א, כשהגדרנו שהסט"א מחדשת תפיסת י"א במקום עשרה, היינו שהיא יוצרת תפיסה שורשית חדשה בקומת הבריאה, וההבנה של הדברים כפי שהיא נתבארה לעיל, - עד כמה שהעשרה היה עשרה כפשוטו, אז הי"א היה רק בגדר בל תוסיף, אבל העומק הוא הרבה יותר, - העשרה הוא לא עשרה כמו שחודד, אלא כל מהותו הוא חזרה לאחד, ליחידו של עולם, ותפיסת הי"א מעמידה תפיסה שהעשרה היא עשרה בעצם, ואם היא עשרה בעצם אז היא יכולה להתפשט להיות י"א. ומצד כך תפיסת הי"א עניינה בעומק, שיש אחד ויש עשרה שאינם מתאחדים יחד.

מהות מצוות קידוש ה' בפרהסיא - עשרה שמגלים את האחד

-בעומק הפנימי אין מציאות של עשרה אלא כל עשרה מגלים את האחד, והדוגמא השורשית והבהירה לכך שכל עשרה מגלים את האחד זה מצוות קידוש ה' שנאמר בה "ונקדשתי בתוך בני ישראל", שיש דין ש"ונקדשתי" הוא דווקא בתוך בני ישראל וילפינו את הדבר מהבדלו מתוך העדה וגו' שהכוונה לעשרה שנקראים עדה, ושם שלמות המצווה של "ונקדשתי בתוך בני ישראל", וגדר הדבר, שכאשר יש מציאות של עשרה אז יש מצווה להחזיר את הכל לאחד.

כל המצוות כולם הגדרתם הם: הקב"ה ברא נבראים והמצוות הם לצורך קיום הנבראים, המצוות, ניתנו לצרף בהם את הבריות, להעמיד קיום של מציאות הבריאה, "נתאוה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים". אבל יש מצווה אחת הפוכה מכל המצוות כולם והיא מצוות קידוש ה', שאר כל המצוות יסודם הוא "וחי בהם", זה יסודם של המצוות, "חלל עליו שבת אחת כדי שישמור שבתות הרבה", יסוד המצווה הוא לקיום מציאות הנבראים

ע"י המצוות שמצרפים אותם - "לא ניתנו המצוות אלא כדי לצרף את ישראל", אבל מצוות קידוש ה', יסודה מהותה וכל גידרה הוא הסתלקות של מציאות הנבראים לחזור בחזרה למציאות האחד. ואיפה המצווה הזאת מתגלה בשלימותה? "ונקדשתי בתוך בני ישראל", כאשר ישנם עשרה מבני ישראל, מה שנראה לנו שיש בבריאה מציאות גמורה של עשרה. הגילוי הוא שזה חוזר לאחד.

ונחמד יתר על כן לגבי מה שמבואר בחז"ל, "כל בי עשרה שכינתא שריא", בפנים הפשוטות של דברי חז"ל הכוונה היא שכשיש עשרה יש השראת השכינה בתוך העשרה, אבל במצוות קידוש ה' מתגלה עומק הפוך ב"כל בי עשרה שכינתא שריא" - כמו שמבואר בדברי רבותינו, שאז יש ביטול גמור לבורא יתברך שמו כי הם חוזרים לאחד ולכן השכינה שורה והגדרת הדבר היא שמתגלה שם איך ה"נברא בעשרה מאמרות" זה לא כפשוטו וש"במאמר אחד [הוא רק] יכול להיבראות" אלא איך מחזירים את העשרה לאחד, זהו "כל בי עשרה שכינתא שריא".

עומק קדושת מקום ביהמ"ק ע"י עקידת יצחק

ולפי זה ביחס למה שהוזכר קודם - בהבנה בהירה - הניסיון העשירי שהיה אצל אברהם אבינו זה עקידת יצחק שהיתה בהר המוריה, ומשם נתקדש מקום בית המקדש, אף שהיה לזה שורש קדום כמו שאומרים חז"ל בבריאתו של אדם הראשון שגופו היה ממקום מזבח, ממקום כפרתו, אבל הגילוי הגמור של התקדשות המקום בפועל התגלה בעקידת יצחק, שזה היה הקרבן, בה"א הידיעה, שקידש את המקום לקדושת עולם.

ולפי"ז אברהם אבינו שמתנסה בנסיון העשירי לעקוד את יצחק בהר שהוא מקום בית המקדש. הוא מתנסה בניסיון האחרון מתוך העשרה נסיונות במקום בית המקדש, ושם נעשית השלמת הקומה של כל העשרה נסיונות והם הפכו להיות מניסיונות לניסים, מלשון "נס להתנוסס", העשרה נסיונות שנתנסה אברהם הם השורש לעשרה ניסים שנעשו בבית המקדש. זה נקרא "אברהם קראו הר", אברהם העלה את זה מניסיונות למדרגה של ניסים, לעשרה ניסים שהיו בבית המקדש, העשרה נסיונות הללו שנתנסה אברהם אבינו והניסיון האחרון שהוא הניסיון של העקידה במקום בית המקדש הוא גופא מגלה את הדבר שכולו נס, נס להתנוסס,

וכידוע מאד אל"ף במילואה, היא בגימטרי נ עם הכולל, כלומר - הגילוי של העשרה ניסים הוא להחזיר את הכל למדרגת האחד, זה הניסיון העשירי של אברהם אבינו וזה הגילוי שמתגלה במקום בית המקדש שעשרה ניסים נעשו שם, אין לך מקום של "בי עשרה שכינתא שריא" יותר ממקום המקדש, יש את זה במקום בהבחנה של בית המקדש, בזמן, מעיקרא היה צריך להיות בשבועות ולאחמ"כ זה היה ביום הכיפורים, ובנפש זה "בי עשרה שכינתא שריא", זה צורה שלימה של השראת השכינה.

עומק מדוגתו של יצחק שהי' הופך לצחוק

כשאברהם אבינו עוקד את יצחק במקום ביהמ"ק, הוא מגלה שם את ה"בי עשרה שכינתא שריא", אבל באיזה אופן היא "שריא"? לא באופן של שפע הבא מבית המקדש לצורך קיום העולם, אלא דייקא "והעלהו לעולה" - ש"פרחה נשמתו של יצחק ועלתה לגן עדן" כמו שאומרים חז"ל, כלומר - אופן של הסתלקות לשורשו העליון שהוא בהבחנה של אחד, זוהי מדרגתו של יצחק, ובעומק, ע"ש כך יצחק נקרא יצחק, -כפשוטו זהו מכח "צחוק עשה לי אלקים כל השומע יצחק ליי" כמפורש בקרא, ובעומק, "יצחק ליי" י צחק, זה יצחק "אז ימלא שחוק פיניו", זה השחוק והצחוק דלעתיד לבוא על כל מדרגת העשרה, זוהי מדרגת עקידת יצחק, בניסיון העשירי שנעקד יצחק היה ניסיון על עצם שמו שזה הי' שביצחק.

-אין לך הרי צחוק גדול מזה שאברהם אבינו בא לעקוד את יצחק, והקב"ה אומר לאחר מכן "העלהו" ולא "שחטהו" והוא מוריד אותו - זה גופא השחוק הגמור המתגלה, שהוא שורש של ה"אז ימלא שחוק פיניו" לעתיד לבוא, תחילת השחוק הזה מתגלה בעקידה בבחירות הגמורה, ועומק גדר השחוק, כמו שנתחדד במדרגתו של יצחק, שהי' הופך

להיות **צחוק** כי הוא הופך להיות גילוי של אחד שלמעלה מהעשרה שכל העשרה חוזרים בחזרה למדרגה של האחד, וא"כ היפך כח מציאות הרע שחל באופן של התוספת י"א, מתגלה קדושתו של יצחק.

מילת ישמעאל - מסירת התוספת, עקידת יצחק - מסירת העשרה ל'אחד'

חז"ל הרי, אומרים כמו שמביא רש"י, שסדר הדבר מהיכן נהייתה ההתעוררות לעקידת יצחק, מכח ברית מילה שעשה ישמעאל והוא התפאר שנתן מחלקו להקב"ה בערלה, כנגד כך מתעורר יצחק להקריב את כל כולו להקדוש ברוך הוא. עומק ההגדרה לפי מה שנתבאר: הבריאה היא באופן של העשרה, וכח הרע מציאותו הוא י"א שהי"א הוא אופן של תוספת.

ועומק הדבר - הרי בצורת אדם מתגלה אופן של תוספת בכללות, בשלושה מקומות: [לא תוספת היוצא מן הגוף אלא תוספת שהוא עדיין חלק ממציאות הגוף] מקום הגילוי הראשון הוא בשערות, ה"איש שעיר" של עשיו, מקום הגילוי השני זה בצפרניים של האדם, שגם הם מתגלים בעשר האצבעות של ידיו ורגליו, שמורכבות מחמישה בימין וחמישה בשמאל, שכמו **שער** שהוא בבחינת **עשר**, כמו כן הצפרניים מתגלים במקום שיש עשרה בגילוי שזה העשר אצבעות. והמקום השלישי שמתגלה תוספת באדם הוא באות ברית קודש.

כשישמעאל נעקד בחלק קטן שבו שזהו ההבחנה של ערלה זה בהבחנה של תוספת, בבחינה של "כל המוסיף גורע" של הי"א, כנגד כך יצחק מתעורר לעקוד את כולו ולגלות שהוא מציאות של אחד, זה עומק ההבדל בין יצחק לישמעאל, וודאי שכפשוטו ההבדל הוא שישמעאל מסר רק חלק קטן של ערלה ויצחק בא למסור את כולו להקב"ה, אבל עומקם של דברים הוא חד וברור הרבה יותר - ישמעאל מוסר רק את ה"מוסיף - גורע" שזה הערלה שהיא בחינת ה'אחד עשרה' שזה תוספת, את זה הוא מוסר, אבל יצחק בא לעקוד את שלימות העשרה שיחזרו להיות מציאות של אחד.

כמובן, גם בתוך **הישמעאל** יש ניצוץ של עשרה שזהו ה' **שמע א-ל** כאשר הוא חוזר לקדושה כמו שאומרים חז"ל כידוע, שהוא נקרא ישמעאל ע"ש שהוא עתיד להחזיר את בני ישראל באחרית הימים כשהם יזעקו להקב"ה והקב"ה ישמע תפילתם, ע"ש כן הוא נקרא **ישמעאל** - **ישמע א-ל**, אך עיקר הגילוי הזה אינו קיים בישמעאל כלשעצמו אלא בהיותו מזרע אברהם כהכנה ללעתיד לבוא.

שלימות נקודת הגילוי נמצאת אצל אברהם ושרה, שני ההי"ן המצטרפים, ובעקידת יצחק, כמו שחודד, שהעשרה חוזר להיות מציאות של אחד.

ובעומק, לפי"ז, צעקת **אהה** בנפש יש לה כמה פנים, פנים אחד כמו שהוזכר שהה' נפרדת מהה', ובדקות שאינם מצורפות כעשרה לשורשם בא'.

עומק צעקת הנשמה 'אהה' מנח התשוקה לחזור לאחד

ויש את העומק הפנימי של צעקת אהה, שכל זמן שבן אדם חי עדיין בתוך העשרה וחיייו הם לא באופן של "ונקדשתי בתוך בני ישראל", "קמאי קמסרו נפשיהו על קדושת ה'", אז הנשמה שלו צועקת כל הזמן **אהה**, היא צועקת "מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי" - לשון נגיעה ל"קמאי שמסרו נפשיהו על קדושת השם", זה עומק צעקת הנשמה שחפיצה ומשתוקקת לגעת בעשרה נסיונות ובניסיון העשירי של ה"והעלהו לעולה".

כשהאדם לא זוכה להגיע לאותו נסיון, או שהוא עבר אותו ולא עמד בו, והוא ממתין לפעם נוספת שיבוא לידו, אז עומק הנשמה צועקת **אהה**, תשוקת הנפש לחזור לאחד ש"בכח" ולא ל"בפועל" של העשרה שזהו ה-ה, -זה עומק התשוקה לאור דלעתיד "ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד" וזה צעקת **אהה** שבקדושה שבוקעת מעומק נשמתן של ישראל.

שאלות בכל הנושאים יתקבלו בברכה במערכת השו"ת ויועברו למורינו הרב שליט"א

דוא"ל: rav@bilvavi.net | פקס: 03-548-0529

[לקבלת תשובה בפקס, נא לציין מספר פקס שזמין תמיד, או את מספר התא-קולי של הפקס]
הבהרה: מעת קבלת השאלה במערכת, זמן החזרת התשובה נמשך בין כשבוע לשלושה שבועות על דרך כלל. אם לא נתקבלה תשובה עד זמן זה, ניתן לפנות למערכת על מנת לברר את סיבת הדבר [בצירוף מספר השאלה], באופנים הבאים:

דוא"ל: info@bilvavi.net | פקס: 03-548-0529

לקבלת העלון השבועי בדוא"ל, וכן מקבץ שאלות ותשובות לפי סדר הפרשיות, יש לשלוח בקשה לכתובת:

info@bilvavi.net

[לקבלת העלון השבועי והשו"ת דרך הפקס, יש לשלוח בקשה למספר הפקס 03-548-0529]

לברורים בנושאי "בלבבי משכן אבנה" ניתן לפנות למערכת באופנים הבאים:

טלפון 052-763-8588 ■ פקס 03-548-05294 ■ ת.ד. 16452 ירושלים מיקוד 9116302 ■ info@bilvavi.net

שיעורי מורינו הרב שליט"א מופיעים ב"קול השלון"

ישראל 073.295.1245 | USA 718.521.5231

שיעורים שבועי

אנציקלופדיה מחשבה

חולון יום ד' 20:30

משפ' אליאס

רח' קדמן 4

לפרטים 050.418.0306

אנציקלופדיה עבודת ה'

ירושלים - יום ג' 20:30 בדיוק

ישיבה ראשית חכמה

רח' בן ציון אטון 8 הר חוצבים

לפרטים 052.765.1571